

Przedmiotowy system oceniania z j. polskiego

Nauczycieli:

mgr Junke Norbert

w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie

1. W ciągu semestru i roku szkolnego można uzyskać oceny cząstkowe. Są one świadectwem systematycznego przygotowywania się do zajęć. Można je otrzymać z: pracy klasowej, sprawdzianu, ustnej odpowiedzi, pracy na lekcji, kartkówki, pisemnej i ustnej pracy domowej.

2. Na lekcji j. polskiego ważnym elementem oceny jest aktywność na zajęciach. Wyżej oceniane są samodzielne i istotne dla przebiegu lekcji wypowiedzi i działania niż aktywność polegająca na rozwiązywaniu prostych zadań.

3. Raz w semestrze można zgłosić fakt nieprzygotowania do zajęć bez żadnych konsekwencji, trzeba jednak zrobić to przed rozpoczęciem lekcji. Możliwość ta nie dotyczy lekcji powtórzeniowych i zapowiedzianych sprawdzianów.

4. Nieobecność na lekcji (także usprawiedliwiona) nie zwalnia z obowiązku samodzielnego opracowania omawianego materiału.

5. Należy oddać wszystkie prace domowe. Nieprzyniesienie zadania w terminie wiąże się z obowiązkiem dostarczenia pracy na kolejnej lekcji. Niespełnienie tego warunku oznacza otrzymanie oceny niedostatecznej, której nie można już poprawić. Za pracę przyniesioną w drugim terminie ocena zostaje obniżona o jeden stopień.

6. Na prace klasową lub sprawdzian można nie przyjść tylko w uzasadnionym przypadku i pod warunkiem usprawiedliwienia tego faktu zwolnieniem lekarskim. Pracę klasową lub sprawdzian nieobecny uczeń będzie pisał indywidualnie na podstawie innych tematów, zadań (na ogół na następnej podwójnej lekcji). Jeśli uczeń w ciągu tygodnia od pracy klasowej nie zgłosi swej gotowości do jej zaliczenia, automatycznie otrzymuje ocenę niedostateczną. Istnieje możliwość indywidualnego uzgodnienia z nauczycielem terminu poprawy w przypadku dłuższej nieobecności spowodowanej chorobą.

7. Zgodnie z WSO istnieje możliwość poprawy oceny z pracy klasowej w przeciągu dwóch tygodni od ogłoszenia jej wyników.

8. Wszystkie oceny cząstkowe (prócz tych uzyskanych w przypadku zaniedbań ucznia omówionych w pkt.5 i 6) można poprawić w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni.

9. Terminy prac pisemnych takich jak: wypracowanie stylistyczne, test z czytania ze zrozumieniem, sprawdzian podsumowujący dany dział będą podawane zgodnie z WSO (dwa lub trzy tygodnie wcześniej- fakt ten zostanie odnotowany w dzienniku lekcyjnym).

10. Uczeń musi znać tekst lektury i mieć jej egzemplarz do pracy na lekcji i w domu. Praca z lekturą polega także na wykonywaniu poleceń do tekstu, które będą przedstawione odpowiednio wcześniej. Na lekcji należy posiadać odpowiedni podręcznik i stosowny zeszyt przedmiotowy.

11. Każda wypowiedź ustna i pisemna zostanie oceniona pod względem zgodności z tematem, wartości merytorycznej, kompozycji, poprawności i kultury języka.

12. Dokładne kryteria oceniania wypracowań i testów są spójne ze standardami maturalnymi, nauczyciel omawia je podczas oddawania pierwszej pracy klasowej tego typu.

13. Aby otrzymać ocenę pozytywną należy osiągnąć trzydzieści procent wymaganego materiału, przy czym stopień trudności i zakres zadań są dostosowane do poziomu wiedzy uczniów (łatwiejsze w kasach pierwszych, trudniejsze w następnych) oraz zgodne z aktualnie omawianym materiałem programowym.

14. Kłopoty ze zrozumieniem materiału, problemy z przygotowaniem konspektów prac pisemnych, przygotowaniem się do powtórek są podstawą do umówienia się z nauczycielem na indywidualną rozmowę.

Uczeń otrzymuje ocenę:

Celującą

Jeśli: jego zainteresowanie przedmiotem wykraczało poza program, sięgał do dodatkowych pozycji lekturowych, publikacji naukowych i potrafił tę polonistyczną erudycję wykorzystać na lekcji. Samodzielnie i niezależnie formułował sądy, potrafił je umotywować. Pozostałe wymagania są takie jak na ocenę bardzo dobrą. Jeśli wykonanie wszystkich zadań było doskonałe, a udział w lekcjach świadczył o zainteresowaniu przedmiotem i znakomitych kompetencjach, również może uzyskać ocenę celującą.

Bardzo dobrą

Jeśli: opanował całość materiału omówionego na lekcji i opracowanego w ramach pracy domowej. Napisał wszystkie prace domowe i klasowe, przeczytał wszystkie lektury i uzyskał bardzo dobre i nieliczne dobre oceny częściowe. Brał aktywny udział w lekcjach, a jego odpowiedzi były wyczerpujące, poprawne pod względem merytorycznym i cechowała je wysoka kultura języka.

Dobłą

Jeśli: poprawnie opanował materiał. Napisał wszystkie prace domowe, sporadycznie nie dotrzymywał terminu, przeczytał wszystkie lektury, a z jego ocen częściowych wynika, że zrobił to dobrze. Starał się brać udział w lekcjach, choć nie wszystkie jego wypowiedzi były udane. Wypowiadał się poprawnie, kompozycja jego wypowiedzi nie budzi zastrzeżeń.

Dostateczną

Jeśli: w stopniu dostatecznym opanował materiał, sporadycznie brał aktywny udział w lekcji, oddawał prace z opóźnieniem i były one mało samodzielne i przeciętne pod względem sprawności językowej i wartości merytorycznej.

Dopuszczającą

Jeśli: nie opanował całości materiału, zwlekał zbyt długo z oddawaniem prac, nie pracował systematycznie, tylko zrywami, rzadko zabierał głos na lekcji, jego prace pisemne wykazywały, że nie włożył w nie zbyt wiele wysiłku i mają wyraźne braki w kompozycji, popełniał błędy i nie starał się ich sam korygować. Na sprawdzianach i pracach pisemnych osiągał próg trzydziestu procent przewidzianego materiału.

PSO WIEDZA O KULTURZE

1. Oceny cząstkowe można uzyskać przez: wypowiedzi na lekcjach, kartkówki, prace klasowe, przygotowanie referatów, prace domowe, prowadzenie zeszytu, aktywność pozalekcyjną (uczestnictwo w uroczystościach szkolnych, środowiskowych),
2. Aktywność na zajęciach jest zaznaczana przez plusy(+). Za trzy plusy przysługuje ocena bardzo dobra.
3. Raz w semestrze można zgłosić nieprzygotowanie.
4. Raz w semestrze można zgłosić fakt nieprzygotowania do lekcji bez żadnych konsekwencji. Możliwość ta nie dotyczy lekcji powtórzeniowych, prac klasowych i zapowiedzianych kartkówek. Nieprzyniesienie zeszytu lub nieodrobienie pracy domowej jest także formą nieprzygotowania do lekcji. Nieobecność na lekcji (także usprawiedliwiona) nie zwalnia z obowiązku samodzielnego opracowania omawianego materiału.
5. Należy oddać wszystkie prace domowe. Nieprzyniesienie zadania w terminie wiąże się z obowiązkiem dostarczenia pracy na kolejnej lekcji. Niespełnienie tego warunku wiąże się z otrzymaniem oceny niedostatecznej. Za pracę przyniesioną w drugim terminie ocena jest obniżona o jeden stopień.
6. Na pracę klasową lub sprawdzian można nie przyjść tylko w uzasadnionym przypadku i pod warunkiem usprawiedliwienia tego faktu przez rodziców lub na podstawie zwolnienia lekarskiego. Pracę klasową i sprawdzian nieobecny uczeń będzie pisał indywidualnie na podstawie innych tematów, zadań. Jeżeli uczeń nie uczyni tego w ciągu dwóch tygodni od pracy klasowej, automatycznie otrzyma ocenę niedostateczną. Istnieje możliwość indywidualnego uzgodnienia z nauczycielem terminu poprawy w przypadku dłuższej nieobecności spowodowanej chorobą.
7. Przewidziane są dwie prace klasowe w roku szkolnym.
8. Zgodnie z WSO uczniowi przysługują dwa tygodnie na poprawę oceny z pracy klasowej.
9. Każdą ocenę można poprawić w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni.
10. Terminy prac pisemnych będą podawane z tygodniowym wyprzedzeniem.
11. Wszystkie pozostałe ustalenia związane z ocenianiem wyznacza WSO Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie.

Wymagania na poszczególne oceny (na podstawie *Wymagań edukacyjnych* opracowanych przez Agnieszkę Wojciechowską do podręcznika *Spotkania z kulturą* wydawnictwa *nowa era*)

Wymagania na ocenę dopuszczającą:

Rozdział I: Klucze do kultury

- wyjaśnia znaczenie terminów kultura oraz natura i wskazuje różnice pomiędzy nimi
- określa, czym wyróżnia się gatunek ludzki
- używa we właściwym kontekście słów: kulturalny i kulturowy, naturalny i kulturalny
- tłumaczy znaczenie terminów: sacrum i profanum oraz odnosi je do kategorii przestrzeni i czasu
- łączy pojęcie znaku z ciałem, ubiorem, kostiumem społecznym
- omawia wpływ kultury na rozwój człowieka
- przedstawia okoliczności narodzin postmodernizmu
- wyjaśnia znaczenie terminów: kultura globalna, lokalna, regionalna, narodowa
- posługuje się ze zrozumieniem pojęciem animacji kultury
- wymienia zadania animatora kultury
- tłumaczy pojęcie dzieła sztuki
- używa we właściwym kontekście słów sztuka i sztuczny oraz omawia związki między nimi
- wyjaśnia znaczenie terminów: piękno, kicz, brzydota
- formułuje własnymi słowami definicję sztuki
- tłumaczy, czym jest dzieło sztuki

- określa podobieństwa

i różnice pomiędzy

sposobami porozumiewania się człowieka ze zwierzętami i formami komunikacji międzyludzkiej

- definiuje pojęcia: znak, symbol, kod kulturowy
- tłumaczy sens stwierdzenia Herberta Marshalla McLuhana, określającego świat jako globalną wioskę

Rozdział II: Wytwory kultury współczesnej i ich język

- wskazuje cechy i tematy współczesnego malarstwa
- wymienia podstawowe terminy związane z językiem dzieła malarskiego
- wskazuje cechy i tematy współczesnej rzeźby
- wymienia nazwy najważniejszych kierunków rzeźbiarskich drugiej połowy XX w. i początku XXI w.
- wymienia podstawowe terminy związane z językiem dzieła rzeźbiarskiego
- wskazuje cechy współczesnej architektury
- wymienia nazwy najważniejszych kierunków architektonicznych drugiej połowy XX i początku XXI w.
- wymienia podstawowe terminy związane z językiem dzieła architektonicznego
- wyjaśnia znaczenie pojęcia sztuka użytkowa
- wskazuje cechy współczesnego designu
- wymienia nazwy najważniejszych kierunków wzornictwa drugiej połowy XX i początku XXI w.
- wymienia podstawowe terminy związane z językiem sztuki użytkowej
- rozróżnia tradycyjne i nowatorskie dziedziny artystyczne
- wskazuje cechy i tematy nowych praktyk sztuki

- wymienia nazwy najważniejszych kierunków nowych praktyk sztuki drugiej połowy XX i początku XXI w.
- wymienia podstawowe terminy związane z językiem nowych praktyk sztuki
- wskazuje cechy współczesnej muzyki
- wymienia nazwy najważniejszych kierunków muzycznych drugiej połowy XX i początku XXI w.
- wymienia podstawowe terminy związane z językiem muzyki
- wskazuje cechy i tematy współczesnego teatru
- wymienia nazwy najważniejszych nurtów teatru drugiej połowy XX i początku XXI w.
- wymienia podstawowe terminy związane z językiem dzieła teatralnego
- wskazuje cechy i tematy współczesnej fotografii
- wymienia nazwy najważniejszych nurtów fotografii drugiej połowy XX i początku XXI w.
- wymienia podstawowe terminy związane z językiem fotografii
- wskazuje cechy i tematy współczesnego kina
- wymienia nazwy najważniejszych kierunków kina drugiej połowy XX i początku XXI w.
- wymienia podstawowe terminy związane z językiem dzieła filmowego
- wskazuje cechy współczesnej telewizji
- charakteryzuje specyfikę reklamy telewizyjnej
- wymienia podstawowe terminy związane z językiem przekazu telewizyjnego
- wskazuje cechy internetu
- wyjaśnia, na czym polega interaktywność internetu
- omawia zagrożenia wynikające ze swobodnego dostępu do sieci
- wymienia podstawowe terminy związane z językiem przekazu internetowego
- wskazuje cechy i obszary występowania potocznych praktyk kulturowych
- rozpoznaje sytuacje formalne i nieformalne oraz sfery publiczne i prywatne w kontaktach międzyludzkich
- podaje przykłady ról odgrywanych przez współczesnego człowieka
- wymienia podstawowe terminy związane z językiem potocznych praktyk kulturowych

Wymagania na ocenę na ocenę dostateczną:

Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:

Rozdział I: Klucze do kultury

- podaje przykłady obecności oraz znaczenia form kultury w życiu człowieka i wyciąga wnioski
- omawia różnice w zakresach znaczeniowych pojęć: kultura, natura i cywilizacja
- tłumaczy, czym jest artefakt kultury
- wymienia nazwy nauk zajmujących się badaniem rozmaitych aspektów kultury i określa pola ich zainteresowań
- przytacza różne definicje kultury
- podaje przykłady duchowych i materialnych aspektów wybranego artefaktu kultury
- wyjaśnia znaczenie wyrażenia ze słowem kultura
- omawia znaczenie pojęcia mit
- definiuje przestrzeń dośrodkową, odśrodkową, osobistą i podaje ich przykłady
- podaje i interpretuje przysłowia, wskazujące na kulturową normę związaną

z domem jako sacrum

- definiuje pojęcie kultury europejskiej
 - wyjaśnia znaczenie terminów: kultura niska, popularna, masowa i określa, w czym przejawiają się poszczególne rodzaje kultury
 - opisuje różnice między kulturą elitarną i ludową
 - podaje przykłady homogenizacji i makdonaldyzacji kultury
 - omawia pojęcie handmade w odniesieniu do kultury
 - tłumaczy, czym są stereotypy narodowe
 - charakteryzuje prądy kontrkulturowe, subkulturowe i alternatywne jako elementy kultury niezależnej
 - wskazuje różne formy kontaktu z kulturą
 - omawia przejawy obecności form kultury w środowisku lokalnym
 - podaje przykłady wykorzystania technologii informacyjnych w pracy animatora kultury
 - wyjaśnia znaczenie pojęć mimesis i tèchne
 - przytacza koncepcje pojmowania sztuki obecne w dziejach kultury
 - wymienia funkcje sztuki
 - uzasadnia, dlaczego dany obraz został uznany za dzieło sztuki
 - analizuje różnice znaczeniowe w postrzeganiu artysty jako rzemieślnika, geniusza, przedstawiciela cyganerii, uczestnika konsumpcji i ironicznego obserwatora
 - omawia współczesne koncepcje wystawiennicze
 - opisuje historyczne przemiany w sposobach kolekcjonowania dzieł sztuki oraz sytuację obecną
 - definiuje piękno jako kategorię estetyczną
 - wskazuje związki między cechami dzieł sztuki a kategorią piękna
 - gromadzi przykłady kiczu i brzydoty w sztuce
 - wymienia dzieła, które uważa za sztukę i uzasadnia swój wybór
 - podaje przykłady środków służących wyrażaniu piękna w sztuce w różnych epokach
 - charakteryzuje zjawisko kiczu
 - tworzy listę frazeologizmów związanych z funkcją i znaczeniem słowa w życiu człowieka
 - formułuje pisemną wypowiedź prezentującą świat, w którym ludzie komunikują się bez pisma, druku, telefonu czy telewizji
 - wyjaśnia, czym jest medium i podaje przykłady mediów w kulturze
 - wymienia nazwy współczesnych mediów i wskazuje podobieństwa oraz różnice między nimi
 - redaguje hasło blog do encyklopedii internetowej
 - wypowiada się na temat znaczenia słów Edwarda T. Halla: Kultura jest komunikacją, a komunikacja jest kulturą
 - przytacza istotne fakty z historii mediów w kulturze
- Rozdział II: Wytwory kultury współczesnej i ich język
- wymienia nazwy najważniejszych kierunków malarskich drugiej połowy XX i początku XXI w.
 - uczestniczy w dyskusji na temat charakteru współczesnego malarstwa
 - podaje nazwiska ważnych przedstawicieli malarstwa XX w. i XXI w.

- wykonuje kolaż związany tematycznie z wybranym obrazem
- wyjaśnia pojęcie street artu i odszukuje jego przykłady w swojej najbliższej okolicy
- wskazuje najważniejsze fakty z historii malarstwa
- przywołuje nazwiska polskich malarzy współczesnych i określa tematykę ich prac
- odróżnia składniki formy i treści obrazu
- wskazuje elementy języka malarstwa w przykładowej analizie obrazu
- odpowiada na pytania dotyczące analizy dzieła Jeana Dubuffeta „Mnemotechnika”
- wymienia cechy wybranych kierunków obecnych we współczesnej sztuce rzeźbiarskiej
- podaje nazwiska ważnych przedstawicieli rzeźby XX w. i XXI w.
- przywołuje najważniejsze fakty z historii rzeźby
- przedstawia swoje wrażenia wywołane przez rzeźbę tradycyjną i współczesną
- przywołuje nazwiska polskich rzeźbiarzy i określa tematykę ich prac
- odróżnia składniki formy i treści pracy rzeźbiarskiej
- w przykładowej analizie rzeźby wskazuje elementy języka sztuki rzeźbiarskiej
- odpowiada na pytania dotyczące analizy pracy Magdaleny Abakanowicz „Nierozpoznani”
- sporządza notatkę na temat wybranej rzeźby
- na podstawie tekstu źródłowego omawia różnice w odbiorze rzeźb i obrazów
- omawia problematykę współczesnej architektury
- formułuje założenia wybranych nurtów współczesnej architektury
- podaje nazwiska ważnych przedstawicieli architektury XX i XXI w.
- przywołuje najważniejsze fakty z historii architektury
- podaje nazwiska polskich architektów i przykłady ich projektów
- odróżnia składniki formy i treści dzieła architektonicznego
- wskazuje elementy języka architektury w przykładowym omówieniu budowli
- odpowiada na pytania dotyczące analizy dzieła Daniela Libeskinda
- podaje cechy wybranych nurtów współczesnego designu
- omawia znaczenie sztuki użytkowej w przestrzeni społecznej
- wskazuje obszary inspiracji dla designerów
- podaje nazwiska przedstawicieli poszczególnych nurtów XX- i XXI-wiecznego designu
- wymienia najważniejsze fakty z historii sztuki użytkowej
- przywołuje nazwiska polskich projektantów oraz grup projektowych i określa specyfikę ich prac
- zestawia historyczne i współczesne tendencje obecne w designie
- odróżnia składniki języka designu związane z jego formą i techniką oraz funkcją i znaczeniem
- wskazuje w przykładowej analizie elementy języka sztuki użytkowej
- podaje informacje na temat EXPO i polskich propozycji wystawienniczych
- odpowiada na pytania dotyczące analizy dzieła Gudrun Lilji Gunlaugsdóttir
- określa, które tradycyjne dziedziny sztuki zostały połączone w nowych strategiach działań twórczych
- wymienia najważniejsze cechy wybranych nurtów współczesnych praktyk artystycznych
- podaje nazwiska XX- i XXI-wiecznych przedstawicieli praktyk artystycznych z pogranicza tradycyjnych dyscyplin sztuki
- wylicza najważniejsze fakty z historii nowych praktyk sztuki

- przywołuje nazwiska polskich artystów stosujących niekonwencjonalne strategie twórcze i określa tematykę ich prac
 - odróżnia składniki formy i treści obiektów nowych praktyk sztuki
 - odszukuje w przykładowym omówieniu performance'u muzycznego elementy języka nowych praktyk sztuki
 - odpowiada na pytania dotyczące analizy wideoinstalacji Billa Viola
 - podaje główne cechy wybranych nurtów współczesnej muzyki
 - przytacza nazwiska ważnych przedstawicieli muzyki XX i XXI w.
 - podaje najważniejsze fakty z historii muzyki
 - przywołuje nazwiska muzyków wpływających na młode pokolenie i analizuje ich twórczość
 - omawia dokonania polskich kompozytorów muzyki poważnej i rozrywkowej
 - wskazuje elementy języka muzyki w przykładowej analizie utworu „How soon is now” grupy The Smiths
 - odpowiada na pytania dotyczące analizy utworu „How soon is now” zespołu The Smiths
 - podaje główne cechy wybranych nurtów współczesnego teatru
 - określa, na czym polegają różnice pomiędzy teatrem dramatycznym, teatrem przedmiotu, teatrem muzycznym, taneczno-ruchowym, a także radiowym i telewizyjnym
 - przywołuje nazwiska przedstawicieli poszczególnych nurtów teatru XX i XXI w.
 - wylicza najważniejsze fakty z historii teatru
 - odróżnia składniki formy i treści przedstawienia teatralnego
 - odszukuje elementy języka teatru w przykładowym omówieniu spektaklu
 - odpowiada na pytania dotyczące spektaklu „Dwa teatry” w reżyserii Gustawa Holoubka
-
- wylicza główne cechy wybranych zjawisk współczesnej fotografii
 - podaje nazwiska przedstawicieli różnych nurtów fotografii XX i XXI w.
 - przytacza najważniejsze fakty z historii fotografii
 - formułuje wypowiedź na temat słów Susan Sontag, dotyczących oddziaływania obrazu fotograficznego
 - odszukuje informacje na temat zdjęcia Chrisa Niedenthala „Czas Apokalipsy”
 - przywołuje nazwiska polskich fotografów i określa tematykę ich prac
 - odróżnia składniki formy i treści dzieła fotograficznego
 - wskazuje elementy języka fotografii w przykładowym omówieniu pracy Gregory'ego Crewdsona „Bez tytułu (Spotkanie)”
 - odpowiada na pytania dotyczące zdjęcia Jeffa Walla „Widok z mieszkania”
 - charakteryzuje wybrane nurty współczesnej kinematografii
 - gromadzi frazeologizmy wywodzące się z filmów
 - podaje nazwiska ważnych przedstawicieli kina XX i XXI w.
 - przywołuje najważniejsze fakty z historii kinematografii
 - omawia osiągnięcia polskich reżyserów filmowych
 - redaguje treść hasła do internetowej encyklopedii filmu
 - wymienia tytuły ważnych dzieł filmowych w historii kinematografii
 - odróżnia składniki formy i treści filmu

- wskazuje elementy języka filmowego w przykładowym omówieniu dzieła Darrena Aronofsky'ego „Requiem dla snu”
 - odpowiada na pytania dotyczące fragmentów filmu „Sala samobójców” w reżyserii Jana Komasy
 - podaje najważniejsze fakty z historii telewizji
 - omawia znaczenie reklamy w świecie mediów i w życiu człowieka
 - wyjaśnia, na czym polegają telewizyjny przekaz cyfrowy, usługi VOD i Web-streaming
 - wymienia funkcje telewizji
 - podaje przykłady wydarzeń medialnych
 - wylicza tytuły programów real TV i omawia ich specyfikę
 - odnosi pojęcie rytuału do zwyczajów odbiorców telewizji
 - tworzy ramę programową stacji uwzględniającą potrzeby rówieśników
 - objaśnia specyfikę serialu nowej generacji
 - wskazuje elementy języka telewizji w przykładowym omówieniu programu telewizyjnego
 - odpowiada na pytania dotyczące analizy wieczornych programów telewizyjnych różnych stacji
 - określa różnice między telewizją państwową a komercyjną
 - wyjaśnia, w jaki sposób pora emisji programu wpływa na jego treść
 - podaje przykłady literackich i serialowych antybohaterów
 - przywołuje najważniejsze fakty z historii internetu
 - podaje znaczenie terminów: netgeneracja i pokolenie Web 2.0.
 - omawia specyfikę bloga i ruchu dziennikarstwa obywatelskiego
 - w przykładowym omówieniu zjawiska fotobloga wskazuje elementy języka internetu
 - odpowiada na pytania dotyczące analizy serwisu społecznościowego do udostępniania filmów wideo
- charakteryzuje role odgrywane w życiu społecznym przez współczesnego człowieka
 - wyjaśnia, czym są subkultury
 - wymienia przykłady rekwizytów kultury
 - gromadzi argumenty na poparcie tezy, że moda to zjawisko społeczne
 - wylicza najważniejsze fakty z historii potocznych praktyk kulturowych
 - w przykładowym omówieniu zjawiska subkultury hipsterów wskazuje elementy języka potocznych praktyk kulturowych
 - odpowiada na pytania dotyczące analizy zjawiska wyprzedazy
 - uczestniczy w przygotowaniu scenek obrazujących sytuacje formalne i nieformalne
 - bierze udział w przeprowadzeniu ankiety internetowej na temat przyzwyczajęń konsumenckich wśród osób z najbliższego otoczenia

Wymagania na ocenę dobrą:

Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:

Rozdział I: Klucze do kultury

- porównuje pierwszą nowożytną i współczesną definicję kultury
- wyjaśnia, na czym polega ewolucja rozumienia terminu kultura na przestrzeni wieków
- charakteryzuje zależności między duchowością społeczności a używanymi przez nią przedmiotami
- wyjaśnia znaczenie wyrażenia axis mundi
- analizuje przemiany w postrzeganiu sfery sacrum i profanum na przestrzeni czasu

- charakteryzuje zjawiska homogenizacji, makdonaldyzacji i postmodernizmu
- omawia zależności pomiędzy grupą społeczną a jej kulturą
- formułuje spójną wypowiedź na temat kultury swojego regionu
- wyraża własne zdanie na temat funkcjonowania stereotypów w kulturze
- opracowuje formułę projektu animacji kultury przeznaczonego dla określonej grupy społecznej
- przygotowuje w zespole projekt animacji kultury
- wykonuje działania przydzielone mu w ramach projektu

- sporządza notatkę na temat rozumienia sztuki przez młode pokolenie
- nazywa emocje wywołane przez wybrane dzieła sztuki i łączy je z kryteriami zawartymi w definicji sztuki Władysława Tatarkiewicza

- omawia przemiany pojmowania piękna na przestrzeni czasu
- podaje przykłady różnych form komunikacji kulturowej
- na podstawie tekstu źródłowego omawia zjawisko mistyfikacji słownej
- charakteryzuje język jako rodzaj kodu kulturowego

Rozdział II: Wytwory kultury współczesnej i ich język

- charakteryzuje wybrane nurty współczesnego malarstwa
- dokumentuje odszukaną pracę stanowiącą przykład street artu i zachęca na portalu społecznościowym do jej obejrzenia
- omawia najważniejsze elementy języka malarstwa
- na podstawie podanych pytań analizuje i interpretuje obraz Jeana Dubuffeta „Mnemotechnika”

- omawia wybrane nurty współczesnej sztuki rzeźbiarskiej

- charakteryzuje najważniejsze elementy języka rzeźby
- na podstawie podanych pytań analizuje i interpretuje dzieło Magdaleny Abakanowicz „Nierozpoznani”

- omawia znaczenie architektury w życiu współczesnego człowieka
- formułuje wypowiedzi na temat architektury z wykorzystaniem tekstów krytycznych

- omawia najważniejsze elementy języka architektury
- na podstawie podanych pytań analizuje i interpretuje budynek Imperialnego Muzeum Wojny w Manchesterze

- charakteryzuje wybrane nurty współczesnego designu
- wypowiada się na temat predyspozycji współczesnych designerów
- formułuje wnioski wynikające z zestawienia historycznych i współczesnych tendencji w designie

- omawia najważniejsze elementy języka sztuki użytkowej
- na podstawie podanych pytań analizuje i interpretuje pracę Gudrun Lilji Gunlaugsdóttir

- wypowiada się na temat różnic w odbiorze tradycyjnego dzieła sztuki i obiektu nowych praktyk sztuki
- charakteryzuje wybrane nurty współczesnych praktyk artystycznych

- na podstawie podanych pytań analizuje i interpretuje wideoinstalację Billa Violi „Tratwa”
 - omawia najważniejsze elementy języka nowych praktyk sztuki
- charakteryzuje wybrane nurty współczesnej muzyki
- na podstawie podanych pytań analizuje i interpretuje utwór „How soon is now” zespołu The Smiths
 - omawia najważniejsze elementy języka muzyki
- charakteryzuje wybrane nurty współczesnego teatru
 - redaguje pytania do ankiety na temat obecności teatru w życiu człowieka
 - przygotowuje zespołowo adaptację wybranego fragmentu dramatu
 - opowiada o dokonaniach współczesnych polskich twórców teatralnych
- na podstawie podanych pytań analizuje i interpretuje spektakl „Dwa teatry” w reżyserii Gustawa Holoubka
 - wyjaśnia, z czego wynikają różnice w odbiorze spektaklu teatru telewizyjnego lub radiowego i przedstawienia scenicznego
 - omawia najważniejsze elementy języka teatru
 - charakteryzuje wybrane zjawiska współczesnej fotografii
 - omawia zmiany w rozwoju fotografii na przestrzeni ostatnich dekad
- charakteryzuje najważniejsze elementy języka fotografii
 - na podstawie podanych pytań analizuje i interpretuje pracę Jeffa Walla „Widok z mieszkania”
 - wyjaśnia sens cytatu dotyczącego istoty kina
 - omawia najważniejsze elementy języka filmu
 - na podstawie podanych pytań analizuje i interpretuje fragmenty filmu „Sala samobójców” w reżyserii Jana Komasy
- opisuje przekaz telewizyjny jako współczesne medium
 - charakteryzuje najważniejsze elementy języka telewizji
 - na podstawie podanych pytań analizuje i interpretuje wieczorne programy informacyjne różnych stacji
 - charakteryzuje internet jako nowe medium
 - tworzy instrukcję obsługi wybranej aplikacji komputerowej lub komórkowej
 - przeprowadza ankietę internetową na temat popularności portali społecznościowych
 - wymienia zalety i wady korzystania z zakupów społecznościowych
 - omawia najważniejsze elementy języka internetu
 - na podstawie podanych pytań analizuje serwis społecznościowy do udostępniania filmów wideo
- tłumaczy, na czym polega specyfika rekwizytów kultury
 - określa, czym jest dress code
 - rozważa przynależność czasu świąt i czasu wolnego do obszaru potocznych praktyk kulturowych

- omawia najważniejsze elementy języka potocznych praktyk kulturowych
- na podstawie podanych pytań analizuje zjawisko wyprzedzaży

Wymagania na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:

Rozdział I: Klucze do kultury

- wyjaśnia znaczenie terminów: homo religiosus, homo faber, animal symbolicum, homo ludens, homo consumens
- interpretuje definicję kultury Stefana Czarnowskiego
- przedstawia osiągnięcia Bronisława Malinowskiego w dziedzinie badań nad kulturą
- przygotowuje prezentację multimedialną na temat zachowań kulturalnych i kulturowych
- interpretuje wybrane zwyczaje świąteczne jako przejawy kultury w jej duchowym i materialnym aspekcie
- omawia dokonania Mircei Eliadego
- odnosi pojęcie axis mundi do współczesnego świata
- tłumaczy, czym jest tabu i tworzy listę tematów tabu we własnym środowisku
- tworzy definicję postmodernizmu, korzystając ze słów Zbigniewa Baumana
- przedstawia swoją ocenę wybranych zjawisk kultury popularnej oraz elitarnej i uzasadnia własne zdanie
- analizuje pozytywne i negatywne skutki procesu globalizacji w przestrzeni kultury
- poszukuje przykładów zjawisk stanowiących alternatywę dla przejawów kultury popularnej
- rozważa sens słów Grzegorza Godlewskiego o istocie animacji kulturowej
- ocenia potrzeby kulturowe wybranej zbiorowości, np. społeczności szkolnej, osiedlowej, grupy rówieśników lub dzieci
- proponuje działania animacyjne skierowane do wybranego środowiska, np. szkolnego, osiedlowego
- wykazuje związki kategorii mimesis z traktatem Leonarda da Vinci
- analizuje definicję sztuki Władysława Tatarkiewicza oraz wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy tym ujęciem a koncepcjami starożytnych

- charakteryzuje zjawisko funkcjonowania piękna oraz brzydoty w sztuce i określa, jak pojmowane są te kategorie współcześnie
- analizuje środki, jakimi oddziałują wybrane przykłady kiczu
- określa, jakie mogą być konsekwencje nieznamomości kodu kulturowego danej społeczności
- ocenia zjawisko manipulowania kodem kulturowym w celach marketingowych
- omawia wpływ rozwoju mediów na postrzeganie rzeczywistości przez człowieka
- definiuje współczesne media
- bierze aktywny udział w dyskusji o elementach kodu kulturowego obecnych w filmie Rejs Marka Piwowskiego

Rozdział II: Wytwory kultury współczesnej i ich język

- analizuje porównawczo założenia poszczególnych kierunków w malarstwie współczesnym
- wskazuje różnice między twórczością artystyczną a seryjną produkcją
- wyszukuje we fragmencie eseju Lecha Majewskiego informacje na temat Jeana-Michela Basquiata
- tworzy prezentację multimedialną na temat wybranych zjawisk we współczesnym malarstwie

- samodzielnie analizuje i interpretuje obraz Jeana Dubuffeta „Mnemotechnika”
 - gromadzi argumenty popierające tezę Henry’ego Moore’a o rozumieniu istoty rzeźby
 - wyraża własne przemyślenia na temat istoty rzeźby współczesnej
 - samodzielnie analizuje i interpretuje dzieło Magdaleny Abakanowicz „Nierozpoznani”
- odwołując się do tekstu źródłowego, wypowiada się na temat architektury w Tokio oraz wygłasza własne zdanie na ten temat
 - redaguje na blog tekst dotyczący specyfiki zabudowy miejscowości, w której mieszka
 - na podstawie obejrzanych fotografii budowli analizuje wypowiedzi architekta modernistycznego i postmodernistycznego na temat istoty architektury
 - samodzielnie analizuje i interpretuje budynek Imperialnego Muzeum Wojny w Manchesterze
 - odszukuje przykłady budowli, w których dostrzega realizację wybranych elementów języka architektury
 - opisuje wybrany przedmiot z uwzględnieniem jakości oraz pomysłowości jego zaprojektowania, a także użyteczności w codziennym życiu
 - porównuje współczesne style projektowania, na tej podstawie formułuje wnioski
 - omawia wpływ rzeczywistości na przemiany w sztuce designu
 - samodzielnie analizuje i interpretuje pracę Gudrun Lilji Gunlaugsdóttir
- wyjaśnia, na czym polega happening, performance i flash mob
 - gromadzi informacje o szydełkowym graffiti
 - rozważa sens cytatu dotyczącego współczesnego sposobu obcowania ze sztuką
- samodzielnie analizuje i interpretuje wideoinstalację Billa Violi „Tratwa”
 - tworzy prezentację multimedialną na temat współczesnych twórców i nowych praktyk w sztuce
- omawia kierunki rozwoju muzyki współczesnej
 - charakteryzuje różnice w rozumieniu muzyki w kategoriach sztuki i rozrywki
 - analizuje wybrany przykład muzyki filmowej i na tej podstawie wyjaśnia jej funkcje
 - samodzielnie analizuje i interpretuje utwór „How soon is now” grupy The Smiths
 - wskazuje wykonawców wykorzystujących różnorodne elementy języka muzyki i charakteryzuje ich twórczość
 - przedstawia kierunki rozwoju różnych odmian teatru
 - tłumaczy ideę teatru nowych brutalistów
 - omawia zjawisko intertekstualności i interdyscyplinarności we współczesnym teatrze
 - redaguje recenzję spektaklu teatru ulicznego
- samodzielnie analizuje i interpretuje spektakl „Dwa teatry” w reżyserii Gustawa Holoubka
 - wyjaśnia, na czym polega symbolika zdjęcia Chrisa Niedenthala „Czas Apokalipsy”
 - przygotowuje wypowiedź dotyczącą fenomenu fotografii i jej miejsca we współczesnym świecie
- samodzielnie analizuje i interpretuje fotografię Jeffa Walla „Widok z mieszkania”

- opisuje specyfikę zjawisk obecnych we współczesnym kinie
 - podaje przykłady dzieł filmowych reprezentujących różne nurty współczesnej kinematografii
 - samodzielnie analizuje i interpretuje fragmenty filmu „Sala samobójców” w reżyserii Jana Komasy
 - uczestniczy w przygotowaniach do pokazu filmowego oraz w dyskusji na temat obejrzanego filmu
 - wyjaśnia, na czym polega formuła AIDA i wskazuje jej elementy w spotach reklamowych
 - samodzielnie analizuje i interpretuje wieczorne programy informacyjne różnych stacji
 - charakteryzuje zjawisko reklam społecznych
-
- samodzielnie analizuje i interpretuje serwis internetowy do udostępniania filmów wideo
 - charakteryzuje kulturę biblioteki i hiperlinku
 - aktywnie uczestniczy w dyskusji dotyczącej problemu łamania praw autorskich w internecie
 - tłumaczy, na czym polega fenomen baz danych opartych na wiedzy zbiorowej użytkowników sieci internetowej
 - porównuje wiadomości zawarte na portalach dziennikarstwa obywatelskiego z zawartością największych serwisów informacyjnych i na tej podstawie formułuje wnioski
 - redaguje zasady savoir-vivre'u dotyczące posługiwania się telefonem komórkowym, palmtopem lub odtwarzaczem mp4
 - omawia charakter ról konsumenta, aktywnego uczestnika kultury oraz turysty we współczesnej kulturze
 - podaje przykłady sytuacji uzasadniających konieczność przestrzegania zasad dress code'u
 - samodzielnie analizuje zjawisko wyprzedaży
 - przygotowuje prezentację multimedialną na temat dowolnego rekwizytu kultury

Wymagania na ocenę celującą

Uczeń potrafi to,

co na ocenę bardzo dobrą oraz:

Rozdział I: Klucze do kultury

- analizuje czynniki biologiczne i społeczne umożliwiające człowiekowi tworzenie kultury
 - charakteryzuje wpływ badań etnografii, etnologii, antropologii kulturowej, socjologii kultury i kulturoznawstwa na współczesne rozumienie kultury
-
- analizuje historyczne i kulturowe zmiany w rozumieniu czasu i stosunku do ciała
 - wyjaśnia, jak rozumie cytaty dotyczące odczuwania własnej płciowości przez człowieka
 - analizuje związki współczesnych modeli kultury z historycznymi typami kultury europejskiej
 - opisuje zjawisko przemian w wartościowaniu kultury popularnej i podaje przyczyny zainteresowania nią badaczy
 - podaje współczesne przykłady wielokulturowości i charakteryzuje to zjawisko
 - gromadzi informacje na temat kultury niezależnej i analizuje jej różnorodne przejawy
 - wyjaśnia, jakie potrzeby odbiorców zaspokajają dany projekt animacji kultury
 - poddaje ocenie pracę własną oraz grupy
 - aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat granic sztuki

- porównuje różne koncepcje sztuki oraz artyści i formułuje wnioski
- przygotowuje prezentację multimedialną na temat oferty wybranej współczesnej placówki wystawienniczej
- wymienia kryteria kiczu i uzasadnia swój wybór
- ocenia zjawisko kiczu oraz brzydoty w sztuce i przedstawia argumenty na poparcie własnej opinii
- omawia wpływ dominującego medium na kulturę danej społeczności
- gromadzi argumenty popierające tezę o podobnym znaczeniu wynalazków internetu i druku
- opisuje ceremonię otwarcia mistrzostw piłki nożnej jako medium kulturowe
- organizuje w szkole pokaz filmu Rejs Marka Piwowskiego

Rozdział II: Wytwory kultury współczesnej i ich język

- omawia wpływ stylistyki pop-artu na swoje najbliższe otoczenie
- zakłada i moderuje na blogu wątek dotyczący współczesnego malarstwa
- podaje przykłady dzieł ilustrujących sposób zastosowania poszczególnych elementów języka malarstwa
- odnajduje w dostępnych źródłach informacje na temat rzeźby społecznej i bierze udział w projekcie polegającym na włączeniu w twórcze działania osób, które na co dzień nie zajmują się sztuką
- dokonuje analizy porównawczej realizacji tego samego motywu w obrazie renesansowym i rzeźbie współczesnej
- projektuje plan przebudowy szkoły z uwzględnieniem różnorodnych rozwiązań architektonicznych, zaspokajających potrzeby jej użytkowników

- przedstawia propozycję analizy i interpretacji wybranego dzieła architektonicznego

- wypowiada się na temat różnych kontekstów współczesnego designu
- wykonuje projekt przedmiotu, który oferuje odbiorcy nowe możliwości użytkowania
- tłumaczy, w jaki sposób projektant mebla zainspirował się detalem obrazu Salvadora Dalego
- formułuje wypowiedź na temat życia człowieka jako dzieła sztuki
- przygotowuje w zespole performance lub happening
- omawia nowe konteksty interpretacyjne poezji
- interpretuje wybrane przykłady nowych praktyk sztuki
- ilustruje określone zagadnienie w formie nagrania nawiązującego do utworów nurtu muzyki konkretnej

- analizuje różne stany emocjonalne w przygotowanym przez siebie nagraniu dźwiękowym
- porównuje film wideo

z instalacją Briana Eno „77 Million Paintings” i na tej podstawie formułuje wnioski

- na podstawie dostępnych źródeł omawia specyfikę teatru ulicznego i ilustruje omawiany temat materiałami multimedialnymi

- przygotowuje w grupie adaptację fragmentu dramatu w formie performance’u
- omawia eksperymenty

w teatrze współczesnym i formułuje swoją opinię oraz ją uzasadnia

- na podstawie fotografii analizuje sposób ujęcia motywu filmowego w spektaklu teatralnym, a następnie formułuje wnioski dotyczące podobieństw oraz różnic pomiędzy medium teatru i filmu

- formułuje własne stanowisko na temat poglądów Annie Leibovitz, zawartych w przeczytanym tekście

- omawia właściwości literackiego opisu zdjęcia i zestawia go z zasadami analizy oraz interpretacji fotografii

- aktywnie uczestniczy w quizie dotyczącym znajomości cytatów filmowych
 - organizuje pokaz filmowy, wygłasza prelekcję i moderuje dyskusję po projekcji
 - rozważa sens filmowej aluzji do dzieła malarskiego, na tej podstawie formułuje wnioski
 - przedstawia pomysł na program typu makeover
-
- gromadzi i prezentuje informacje na temat cenzury treści internetowych w wybranych krajach
 - analizuje zależności między nowymi mediami a kulturą
 - przedstawia i uzasadnia własne zdanie w dyskusji na temat zasad przetwarzania tekstów kultury
 - pisze reportaż na temat sposobów spędzania wolnego czasu przez rówieśników
 - na podstawie wyników przeprowadzonej ankiety internetowej tworzy raport zawierający dane na temat przyzwyczajęń konsumenckich znanych mu osób

PSO WIEDZA O KULTURZE

12. Oceny cząstkowe można uzyskać przez: wypowiedzi na lekcjach, kartkówki, prace klasowe, przygotowanie referatów, prace domowe, prowadzenie zeszytu, aktywność pozalekcyjną (uczestnictwo w uroczystościach szkolnych, środowiskowych),
13. Aktywność na zajęciach jest zaznaczana przez plusy(+). Za trzy plusy przysługuje ocena bardzo dobra.
14. Raz w semestrze można zgłosić nieprzygotowanie.
15. Raz w semestrze można zgłosić fakt nieprzygotowania do lekcji bez żadnych konsekwencji. Możliwość ta nie dotyczy lekcji powtórzeniowych, prac klasowych i zapowiedzianych kartkówek. Nieprzyniesienie zeszytu lub nieodrobienie pracy domowej jest także formą nieprzygotowania do lekcji. Nieobecność na lekcji (także usprawiedliwiona) nie zwalnia z obowiązku samodzielnego opracowania omawianego materiału.
16. Należy oddać wszystkie prace domowe. Nieprzyniesienie zadania w terminie wiąże się z obowiązkiem dostarczenia pracy na kolejnej lekcji. Niespełnienie tego warunku wiąże się z otrzymaniem oceny niedostatecznej. Za pracę przyniesioną w drugim terminie ocena jest obniżona o jeden stopień.
17. Na pracę klasową lub sprawdzian można nie przyjść tylko w uzasadnionym przypadku i pod warunkiem usprawiedliwienia tego faktu przez rodziców lub na podstawie zwolnienia lekarskiego. Pracę klasową i sprawdzian nieobecny uczeń będzie pisał indywidualnie na podstawie innych tematów, zadań. Jeżeli uczeń nie uczyni tego w ciągu dwóch tygodni od pracy klasowej, automatycznie otrzyma ocenę niedostateczną. Istnieje możliwość indywidualnego uzgodnienia z nauczycielem terminu poprawy w przypadku dłuższej nieobecności spowodowanej chorobą.
18. Przewidziane są dwie prace klasowe w roku szkolnym.
19. Zgodnie z WSO uczniowi przysługują dwa tygodnie na poprawę oceny z pracy klasowej.
20. Każdą ocenę można poprawić w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni.
21. Terminy prac pisemnych będą podawane z tygodniowym wyprzedzeniem.
22. Wszystkie pozostałe ustalenia związane z ocenianiem wyznacza WSO Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Stanisława Staszica w Wieruszowie.

Kryteria oceniania przedmiotowych osiągnięć ucznia z wiedzy
o kulturze na poziomie podstawowym (wiadomości; umiejętności; postawy):

Celujący:

Uczeń:

- **spełnia** wymagania na ocenę **bardzo dobrą**, poza tym:
- **wyказuje się** aktywnym zaangażowaniem w rozwój szkolnego / pozaszkolnego życia kulturalnego (np. organizacja / współorganizacja imprez kulturalnych, prowadzenie kroniki wydarzeń kulturalnych szkoły / regionu, itp.);
- **ujawnia** indywidualne zdolności artystyczne, **potrafi** zainteresować nimi otoczenie, **wskazuje** źródła twórczej inspiracji oraz **określa** motywy i przedstawia plany własnego rozwoju kulturowego;
- **współpracuje** z osobami / instytucjami związanymi z animacją kulturalną;
- **prowadzi i dokumentuje** działania związane z samokształceniem kulturowym.

Bardzo dobry:

Uczeń:

- **spełnia** wymagania na ocenę **dobrą**, poza tym:
- **zna** zasady i sposoby obcowania z tekstami kultury;
- **wie**, na czym polega ich refleksyjny i krytyczny odbiór; **sytuuje** wybrane dzieła sztuki w kontekście historycznokulturowym, **określa** ich związek z epoką i stylem artystycznym; **formułuje** sądy / komentarze wartościujące na temat omawianych (tj. analizowanych, interpretowanych, waloryzowanych) tekstów kultury; odczytuje ich dosłowne, metaforyczne i symboliczne znaczenia;
- **aktywnie uczestniczy** w różnych formach życia kulturalnego w szkole / poza szkołą;
- **wskazuje** przykłady, motywy, walory współczesnego nawiązywania do tradycji poszczególnych epok w historii kultury;
- **podaje przykłady** wzajemnego przenikania się kultur i związków między sztukami;
- **omawia zjawisko** integracji międzykulturowej wokół (np. stylów artystycznych, motywów, wartości, znaków i symboli, itd.);
- **omawia** przeobrażenia, przewartościowania kulturowe w przeszłości i współczesności; **charakteryzuje i wartościuje** nowe / najnowsze zjawiska artystyczne / paraartystyczne w kulturze (np. happening; graffiti; „kultura klubowa”, blogi, hip-hop, fanziny, itd.).

Dobry:

Uczeń:

- **spełnia** wymagania na ocenę **dostateczną**, poza tym:
- **zna** genezę powstania, rozwoju i właściwości klasycznego kręgu cywilizacyjnego; **wskazuje** związki współczesności ze starożytnością oraz kolejnymi epokami w dziejach kultury;
- **identyfikuje** źródła tożsamości europejskiej i polskiej kultury;
- **dostrzega i objaśnia** konteksty związane z interpretacją wybranych tekstów kultury; **wyjaśnia** związki / zależności między różnymi dziedzinami sztuki;
- wskazuje podobieństwa i różnice między sztuką różnych epok;
- **charakteryzuje** sytuację kultury, jej twórców i odbiorców w czasach współczesnych; zna jej charakterystyczne zjawiska (np. wielostylowość, audiowizualność, synkretyzm), źródła kryzysu, wybitne / kontrowersyjne osiągnięcia, itd.;
- **podaje** przykłady, zasady i walory obcowania ze sztuką; **ujawnia** indywidualne preferencje kulturalne;
- w czytanych tekstach kultury **identyfikuje** środki wyrazu artystycznego i **określa** ich funkcje.

Dostateczny:

Uczeń:

- **spełnia** wymagania na ocenę **dopuszczającą**, poza tym:

– umie odróżnić wytwory kultury od innych efektów działalności człowieka

– zna i rozumie pojęcia: znak kultury, kod kultury

wskazuje różnice znaczeniowe między głównymi pojęciami kulturowymi (cywilizacja, kultura, sztuka, dzieło sztuki);

- na wybranych przykładach **charakteryzuje** relacje międzykulturowe (kultury narodowe) i wewnątrz kulturowe (kultura narodowa - kultury regionalne); **dostrzega** wielowymiarowość kultury; **wyodrębnia** jej różne obszary i **podaje** właściwe im przykłady tekstów kultury (materialnej, duchowej, elitarnej, popularnej, ludowej, masowej, alternatywnej, itd.);

- **nazywa / wymienia i charakteryzuje** znane z historii sztuki style, kierunki, zjawiska artystyczne; zna ich prekursorów oraz przełomowe dzieła; **ustala** związek wybranych twórców i tekstów kultury z epoką historyczną i stylem artystycznym;

- **omawia** na wybranych przykładach funkcje sztuki w dziejach narodowej i ponadnarodowej kultury;

- **wyказuje** wobec dzieł sztuki postawę refleksyjną i wartościującą; **podejmuje** próbę samodzielnej analizy, interpretacji i oceny wybranego tekstu kultury;

zwraca uwagę na wielojęzyczność sztuki, **określa, porównuje** różne sposoby wyrażania tych samych treści;

- **identyfikuje, konfrontuje i wartościuje** zachowania „na rzecz kultury” i „wbrew kulturze”.

– zna podstawowe elementy tworzywa oraz „języka” poszczególnych sztuk – malarstwa, rzeźby, architektury, muzyki, teatru, filmu

– umie scharakteryzować różnice między poszczególnymi dziedzinami sztuki pod kątem uwarunkowań i okoliczności tworzenia oraz odbioru

– posiada umiejętność charakteryzowania dzieł sztuki z zastosowaniem podstawowej terminologii z zakresu danej dziedziny

– potrafi powiązać tendencje w sztuce z uwarunkowaniami historycznymi i społecznymi

– potrafi wskazać zalety i wady współczesnej kultury popularnej

– umie dostrzec w tekstach współczesnej kultury popularnej elementy służące manipulacji odbiorcą

– rozumie specyfikę funkcjonowania poszczególnych dziedzin sztuki w dobie rozwoju środków masowego przekazu

– potrafi świadomie wybierać wartościowe teksty kultury

– rozumie znaczenie telewizji oraz internetu dla współczesnej kultury

– zna główne zasady prawa autorskiego i dostrzega przejawy ich łamania

– rozumie potrzebę szanowania dziedzictwa kultury i zna elementarne zasady ochrony dóbr kultury

– umie dostrzegać walory kultury własnego regionu i prezentować je innym

– zna wybitne dzieła i zabytki polskiej kultury.

Dopuszczający:

Uczeń:

- **zna i stosuje** główne pojęcia przedmiotu „wiedza o kulturze” (cywilizacja, kultura, sztuka, dzieło sztuki, epoka, styl, konwencja, kierunek artystyczny, tradycja, klasyka);

- **wymienia** epoki, style, kierunki i dziedziny w historii kultury; określa ich miejsce w procesie dziejowym;

- **wymienia** czołowych twórców (polskich i europejskich), **wskazuje** ich zasługi dla rozwoju kultury;

- **podaje** cechy charakterystyczne dla kultury danej epoki; **wskazuje** przewodnie motywy, idee, źródła inspiracji dzieł różnych sztuk;
- **wymienia** główne znaki, symbole oraz tradycje europejskiego kręgu kulturowego i polskiej kultury narodowej;
- **określa** rodzaj i charakterystyczne właściwości (głównie środki wyrazu, funkcje, związek z tradycją kulturową) wybranych dzieł sztuki;
- **zna** najważniejsze zabytki ogólnoswiatowego, europejskiego, polskiego i regionalnego dziedzictwa kulturowego; **określa** ich funkcje, rodzaje, sposoby ochrony;
- **wypowiada się** na temat własnych zainteresowań kulturalnych.